

sætter Lovens Bestemmelser, saa vil jo ogsaa den paagjældende Mester være en saadan Straf-udbergiven. Da den ærede Landssthingsmand fra Horsens (Jessen) første Gang havde Ordet, forlangte han af mig udtrykkelig, at jeg skulde erklære, at man i Arbejderkommissionen ikke havde paataenkt, at Mestere skulde idømmes Straf, saafremt det viste sig, at han tilsideborte Bestemmelserne i § 1. Jeg er ikke i Besiddelse af den Forhandlingsprotokol, som blev ført i Arbejderkommissionen, men jeg er naturligvis i Besiddelse af det Lovforslag, som fremtog fra Arbejderkommissionen, og det er jo aldeles vist, at der i Lovforslagets § 1 staar: „Naar en Handlende, en Fabrikant, en Haandværker eller anden Næringsdrivende antager en Umyndig til Oplæring i sit Fag, og Læretiden udstrækker sig over 6 Maaned, skal han derom oprette skriftlig Lærlingskontrakt med den Umyndiges Børge, overensstemmende med nærværende Lovs Forrifter“, og at der i Udkastets sidste Paragraf staar: „For Overtrædelse af nærværende Lovs Bestemmelser straffes den eller de Skyldige med Bøder fra 1 Kr. — 200 Kr.“ Det er saaledes ganske vist, at det Lovforslag, som indkom fra Arbejderkommissionen, bestemt forudsatte, at den paagjældende Mester skulde idømmes Straf, naar han ikke iagttog Bestemmelserne. Særligt blev jeg ogsaa dengang opfordret til at udtale mig om, hvorvidt man i Arbejderkommissionen havde tænkt sig, at den Paagjældende, som blev optagen i Lære, kunde være ældre end 18 Aar, og jeg skal dertil svare, at det er aldeles decideret, at vi aldrig have tænkt paa Andre end dem, der vare under 18 Aar. Den ærede sidste Læser gjorde opmærksom paa, at man helst maatte vælge, at Paategningen paa den paagjældende Kontrakt skulde udføres af Dyrigheden paa det Sted, hvor Bedriften var. Jeg tror ikke, det gjør stort til Sagen, om man tager den ene eller den anden af disse Bestemmelser, men jeg vil gjøre opmærksom paa, at man jo kan tænke sig Bedrifter, som udføres paa to forskellige Steder, og hvilken Dyrighed skal man da vælge? — Naar man har talt om disse forskellige Bestemmelser, hvor der staar „i Reglen“ eller „hovedsagelig“, saa vil jeg gjøre den almindelige Bemærkning, at det, som man maa have for Øie, jo er det, at vi faae en saadan Lov ud, som gjør det antageligt, at Arbejdsgiverne ville være villige til at modtage Lærlinge til Undervisning og Oplæring, og at Lærlingene bestyttes saaledes, at de virkelig kunne være tilfredsede og have Gavn af at komme i Læren. Naar man altsaa siger, at Arbejdstiden skal forestrives bestemt, og at der maa ikke staa „i Reglen“, saa mener jeg, at det er en Skjønssag; man maa afgjøre med sig selv, om man tror, at man kan gjøre en Afgivelse fra Forriften, om man tror, at man bør indsette disse Ord „i Reglen“. Det forekommer mig, at

Modifikation, at man kan sige, at den skal i Reglen være saa og saamange Timer — 12 Timer, eller hoormange det nu bliver, den ærede Ordbrøker har jo antydnet, at vi inden 3die Behandling kunne tage det under Overveielse, hvorvidt der i denne Paragraf skal gjøres nogen Forandring —, og mener man, at man kan overlade det til Arbejdsgiverens Humanitet at bestemme, hvor lang Tid den engang foreskrevne skal overstrides eller ikke, ser jeg heller ikke rettere, end at man kan overlade til hans Humanitet at bestemme, hvorvidt den Paagjældende skal have Søndagen fri eller ikke. Det Samme gjælder naturligvis, naar der er Tale om, hvorvidt Lærlingen undtagelsesvis skal kunne anvendes til Andet end netop til Uddannelse i det Fag, for hvis Skyld han er optagen i Lære. Det er vistnok, kan jeg sige, aldeles nødvendigt her; ellers vilde vistnok Mange idetmindste af de mindre Arbejdsgivere tage meget i Betænkning at tage mod nogen Lærling.

Der var forffjellige andre Bemærkninger, som den sidste ærede Læser's Foredrag fremkaldte hos mig, da jeg hørte det, men som i Diebliffet ikke ere mig nærværende, og som ialtsald vel ogsaa ere omtalte af Andre. Hvad jeg derimod tror endnu at burde udtale, er i Anledning af et Foredrag, som vi hørte af den ærede Landssthingsmand, der sidst havde Ordet igaar Eftermiddags (Hauerslev). Den ærede Landssthingsmand mente, at Haandværksstanden i det Hele stod paa et saadant Trin her i Landet, at der paa ingen Maade var Grund til at gribe til ekstraordinære Foranstaltninger, som han mente, at dette Lovforslag indeholdt, for at bringe den videre, og den ærede Landssthingsmand pointerede navnlig, at vi jo med Tilfredsstillelse havde set vor Haandværksstand rundt omkring baade paa vore egne Industristillinger og paa Udstillinger i fremmede Lande blive anerkjendt for at kunne præstere noget Dygtigt og Godt. Det indrømmer jeg ogsaa, men det er ikke noget Bevis for, at Haandværksstanden i det Hele staar paa et saadant Punkt, som man kan være tilfreds med. Sagen er jo nemlig ikke den, at man har Nof i at have enkelte udmærkede dygtige Arbejdere, men det, som man tilsigter ved hele denne Lov, er at skaffe Arbejdere, som idet Hele have den Dygtighed og Evne til at kunne præstere godt Arbejde, som man mener og vist med Grund mener — det hører man fra alle kompetente Sider, — der for Diebliffet mangler. Jeg tror, det er allerede bemærket, at saafremt den ærede Landssthingsmands Endringsforslag blev vedtaget, vil Resultatet deraf blive, at Lønen rigtignok vil en overmaade ringe Virksomhed. — Der er af et æret Medlem af Udvalget fillet et Underandringsforslag til Udvalgets Endringsforslag Nr. 4 til § 3. Det er et Endringsforslag, som har min Sympathi, og om det skulde være, skulde jeg for mit Vedkommende være meget villig